

УДК 347.736:[340.136]
DOI <https://doi.org/10.32782/npnuola.v33.2023.14>

К. Ю. Яценко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ: РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Постановка проблеми. З часів Світової фінансової кризи 2007–2009 років була проведена значна робота в Україні і в світі з метою запровадження ефективного регулювання виведення неплатоспроможних банків з ринку. Однак недавній колапс чотирьох банків в США (Silicon Valley Bank, Signature Bank, First Republic Bank, та Heartland Tri-State Bank) і швейцарського банку Credit Suisse, а також можливе поширення ризиків у фінансовому секторі викликали необхідність переглянути правове регулювання і визначити питання, що потребують вдосконалення [1; 2]. Це також актуально для України, яка попри війну і необхідність запроваджувати спеціальні заходи у фінансовому секторі з метою збереження фінансової стабільності повинна продовжувати провадження довоєнних реформ, імплементацію найкращих міжнародних практик і приведення свого законодавства у відповідність до законодавства ЄС.

Оцінка стану літератури. Дослідженням окремих питань правового регулювання виведення неплатоспроможних банків з ринку займалися такі вчені, як Anna Gelpert, Andromachi Georgosouli, Christos Hadjiemmanuil, Jan Pys, Matthias Naentjens, Marco Lamandini, Rosa Lastra, Matthias Lehmann, Irit Mevorach та інші. В Україні окремі аспекти виведення неплатоспроможних банків з ринку розглядали у своїх роботах такі науковці, як Р. П. Бойчук, Д. О. Гетманцев, О. В. Ільницький, О. М. Лобач, А. А. Нечай, П. С. Пацурківський, Л. А. Савченко, Ю. Г. Собчук, О. А. Швагер, Н. Я. Якимчук та інші.

Метою статті є системна характеристика правового регулювання виведення неплатоспроможних банків з ринків в Україні і світі, визначення прогалин та наступних кроків розвитку.

Виклад основного матеріалу. Світова фінансова криза 2007–2009 років виявила серйозні недоліки у правовому регулюванні виведення неплатоспроможних банків з ринку. Однією із ключових подій цього періоду стало банкрутство банку Lehman Brothers Holdings, Inc. (далі – «Lehman Brothers») 15 вересня 2008 року. Держава не врятувала банк і Lehman Brothers довелося подати заяву про банкрутство [3, с. 5–6]. Через високу взаємопов'язаність установ фінансового сектору із США криза пе-

рейшла на у Великобританію на банк Northern Rock, а потім швидко поширилася по інших країнах [4, с. 18]. Деякі банки були занадто великими, щоб можна було дозволити допустити їхню неплатоспроможність через можливий системний вплив і загрозу для фінансової стабільності («too big to fail») [4, с. 5; 5, с. 78]. Щоб запобігти катастрофічних наслідків, європейські країни почали масово надавати державну фінансову підтримку для порятунку неплатоспроможних банків (bailout). Так, Європейська комісія надала згоду на державну підтримку банків у загальному розмірі 3,892,6 млрд євро (29,8 відсотка ВВП ЄС у 2013 році) на гарантії за зобов'язаннями з 2008 по 2014 роки. Крім того, 440 млрд (3,4 відсотка ВВП ЄС) держави ЄС витратили на рекапіталізацію європейських банків з 2008 по 2014 роки [5, с. 78]. Загалом, між 2007 і 2009 роками у всьому світі було націоналізовано 29 банків, які вважалися такими, що мають системне значення [4, с. 18–19].

Обидва підходи, що застосовувалися під час кризи – надання державної підтримки для врятування банків занадто великих, щоб збанкрутувати (“too big to fail”), або ліквідація – не виявилися оптимальними. Державна підтримка спонукала системні банки здійснювати більш ризиковану діяльність, яку би вони не здійснювали за відсутності такої підтримки. Підтримка створювала впевненість, що держава візьме на себе врегулювання наслідків надмірно ризикової діяльності і не допустить банкрутства, що в свою чергу поглиблювало проблему ризику недобросовісності (moral hazard). Інший підхід, ліквідація, поглиблював потрясіння фінансового сектору і економіки вцілому [6, с. 74–75].

Як наслідок, у вересні 2008 року Група двадцяти G20 та інші лідери визнали, що ефективне законодавство для врегулювання фінансових установ є необхідним для забезпечення фінансової стабільності та обмеження ризику недобросовісності. Вони закликали переглянути існуюче на той момент правове регулювання, що і було зроблено Радою Фінансової Стабільності, Базельським Комітетом з питань банківського нагляду при Банку міжнародних розрахунків, Міжнародним валютним фондом та Світовим банком [3, с. 9].

Рада фінансової стабільності. У 2009 році Форум фінансової стабільності, попередник Ради фінансової стабільності, опублікував **Принципи транскордонного співробітництва з управління кризою**. Як зазначено у преамбулі, ці Принципи включають зобов'язання співпраці між різними органами, включаючи органи нагляду, центральні банки і міністерства фінансів, у підготовці до врегулювання і врегулюванні фінансових криз. Вони також зобов'язують забезпечити, щоб фінансові установи підготували адекватні плани на випадок надзвичайних ситуацій [7].

За закликом лідерів G20 Рада фінансової стабільності також запропонувала заходи для вирішення проблеми фінансових установ занадто великих, щоб збанкрутувати. У 2010 році такі заходи були схвалені лідерами G20 і повинні включати розробку міжнародного стандарту, який встановлює зобов'язання, інструменти та повноваження, щоб дозволити органам влади здійснювати врегулювання неплатоспроможних фінансових установ вчасно і без використання коштів платників по-

датків. Таким стандартом стали «**Ключові характеристики ефективних режимів врегулювання фінансових установ**» Ради фінансової стабільності (далі – «Ключові характеристики...»), опубліковані у 2011 році [8].

«Ключові характеристики...» передбачають, що органи врегулювання повинні мати широкий спектр інструментів і повноважень на випадок неплатоспроможності фінансових установ [9]. Це включає повноваження: (1) передати або продати активи, права та зобов'язання, включаючи вклади, платоспроможній третій особі, без необхідності отримання будь-якої згоди, яка в інших випадках вимагалася б; (2) створити перехідну установу, яка могла би перейняти та продовжувати виконувати критичні функції та життєздатну діяльність неплатоспроможної установи; (3) створити окрему компанію з управління активами і передати їй для управління та припинення працюючі активи або активи, які складно оцінити; (4) здійснити бейл-ін, щоб забезпечити або допомогти забезпечити безперервність важливих функцій (Ключова характеристика 3.2, пункти vi–ix).

«Ключові характеристики...» є міжнародним «золотим стандартом» у сфері виведення неплатоспроможних банків, що є системно важливими. «Ключові характеристики...» прискорили хвилю правових реформ у всьому світі [6, с. 75]. Рада фінансової стабільності публікує звіти про хід впровадження «Ключових характеристик...» [10].

Базельський Комітет з питань банківського нагляду при Банку міжнародних розрахунків. У 2009 році Базельський комітет з банківського нагляду спільно з Міжнародною асоціацією страхування вкладів сформулювали **Ключові принципи ефективних систем страхування вкладів** [11]. У 2014 році ці Ключові принципи були оновлені з урахуванням уроків, винесених під час Світової фінансової кризи 2007–2009 років [11]. Оновлені Ключові принципи забезпечили узгодженість з Ключовими характеристиками Ради фінансової стабільності, а також посилили роль органу страхування депозитів у врегулюванні неплатоспроможності банків [12]. Так, Принцип 14 передбачає, що порядок врегулювання та захисту вкладників не повинен обмежуватися відшкодуванням вкладів. Органи врегулювання повинні мати ефективні інструменти врегулювання, призначені для збереження критично важливих функцій банків та врегулювання банків. Це, зокрема, включає повноваження змінювати або звільняти вище керівництво, розривати договори, передавати та продавати активи та зобов'язання, списувати чи конвертувати борг у власний капітал та/або створювати тимчасову перехідну установу.

У листопаді 2010 року був затверджений документ Базельського комітету з банківського нагляду (**Базель III**) як ключовий документ посткризових реформ спрямований на посилення мінімальних стандартів стійкості, щоб мінімізувати ймовірність неплатоспроможності фінансових установ, а також зменшити вплив їх неплатоспроможності на фінансову систему та економіку в цілому. Основними змінами згідно з вимогами Базель III є: (1) підвищення якості та рівня капіталу; (2) збільшення ризикового капіталу; (3) включення вимоги щодо коефіцієнта левериджу;

(4) запровадження буферів капіталу для пом'якшення різних джерел системного ризику; (5) зменшення ризику ліквідності через коефіцієнт покриття ліквідністю і коефіцієнт чистого стабільного фінансування; та (6) вдосконалення «моделі сек'юритизації» [4, с. 21].

Міжнародний валютний фонд і Світовий банк. 17 квітня 2009 року Міжнародний валютний фонд та Світовий банк опублікували дослідження під назвою «Огляд законодавчої, інституційної та нормативної бази для банківської неплатоспроможності» [13]. Це дослідження системно описує інституційну та нормативно-правову базу, яку країна має запровадити для виведення неплатоспроможних банків з ринку. Додатково, у червні 2010 року Міжнародний валютний фонд опублікував звіт про транскордонні аспекти – “Врегулювання транскордонних банків – запропонована правова база для покращеного координування” [14].

Законодавство ЄС. Розвиток регулювання діяльності неплатоспроможності банків і систем гарантування вкладів у ЄС відбувався в руслі загальносвітових тенденцій. Починаючи з 2010 року Європейська комісія запропонувала більше 20 актів з метою забезпечення стабільності і безпеки фінансового сектору. Одним із ключових документів є Директива 2014/59/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 року про встановлення рамок для відновлення та санації кредитних установ та інвестиційних компаній та внесення змін до Директиви Ради 82/891/ЄЕС та Директив 2001/24/ЄС, 2002/47/ЄС, 2004/25/ЄС, 2005/56/ЄС, 2007/36/ЄС, 2011/35/ЄС, 2012/30/ЄС і 2013/36/ЄС, а також Регламенту (ЄС) № 1093/2010 і (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради (**Bank Recovery and Resolution Directive, або BRRD**) [15].

Впровадження BRRD відображає «Ключові характеристики...» та має на меті мінімізувати використання коштів платників податків для врегулювання неплатоспроможних банків. Подібно до Ключових характеристик, BRRD передбачає чотири основні інструменти врегулювання неплатоспроможних банків: (1) продаж бізнесу (sale of business), який дозволяє органу врегулювання продати всю або частину неплатоспроможної фінансової установи приватному інвестору, (2) перехідна установа (bridge institution), який передбачає передачу хороших активів і основних функцій неплатоспроможної фінансової установи новій тимчасовій фінансовій установі (зокрема, перехідному банку) з метою її продажу інвестору; (3) виділення активів (asset separation tool) інструмент поділу активів, який дозволяє здійснити ізоляцію «поганих» активів неплатоспроможного банку в системі управління активами для подальшої планової його ліквідації, якщо негайна ліквідація такого банку не виправдана в поточних ринкових умовах та (4) бейл-ін (bail-in), інструмент резервного фінансування, який забезпечує покриття збитків акціонерами та кредиторами неплатоспроможної фінансової установи [4, с. 5].

Перспективи розвитку міжнародних стандартів. Теперішні стандарти, розроблені після Світової фінансової кризи 2007–2009 років, спрямовані на врегулювання великих, системно важливих банків. Вважалося, що малі та середні банки повинні ліквідуватися відповідно до національного законодавства про банкрутство. Разом

з тим, такий підхід виявився дискусійним, адже нерідко ліквідація може бути менш ефективним та більш витратним способом, ніж передача працюючих активів та всіх або частини зобов'язань, у тому числі вкладів. Крім того, законодавство про неплатоспроможність банків нерідко не узгоджувалося з законодавством про корпоративне банкрутство. Це викликало необхідність подальшої розробки міжнародних рекомендацій. З цією метою у грудні 2021 року була створена Робоча група УНІДРУА про неплатоспроможність банків. Робоча група готує рекомендації щодо режиму виведення малих та середніх банків, які планують прийняти та опублікувати у 2024 році [16].

Крім того, Європейська комісія готує зміни до правового регулювання виведення банків з ринку та страхування депозитів. Метою запропонованих змін є впровадження ефективного режиму виведення неплатоспроможних банків будь-якого розміру та бізнес-моделі, включаючи малі банки [17].

Україна. Система гарантування вкладів в Україні була запроваджена Указом Президента України від 10 вересня 1998 року № 996/98 «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків України», на виконання якого було створено Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) [18]. Фонд мав повноваження лише “виплатної каси”, тобто відшкодування гарантованих вкладів у випадку ліквідації неплатоспроможного банку.

Після Світової фінансової кризи 2007–2009 років в Україні розпочато реформу системи гарантування вкладів та системи інструментів врегулювання банків, яка би забезпечила досягнення мети такого врегулювання, що була визнана на міжнародному рівні. Така реформа була проведена в результаті прийняття 23 лютого 2012 року Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», який набув чинності 21 вересня 2012 року (далі – Закон про систему гарантування) [19]. Цим Законом фактично було запроваджено інструменти врегулювання банків, які розроблялися з урахуванням американського досвіду. Стаття 38 Закону передбачала такі інструменти: (1) ліквідація банку з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладями фізичних осіб, (2) ліквідація банку з відчуженням у процесі ліквідації всіх або частини його активів і зобов'язань на користь приймаючого банку; (3) відчуження всіх або частини активів і зобов'язань неплатоспроможного банку на користь приймаючого банку з відкликанням банківської ліцензії неплатоспроможного банку та подальшою його ліквідацією; (4) створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань неплатоспроможного банку і подальшою ліквідацією неплатоспроможного банку; (5) продаж неплатоспроможного банку інвестору.

У липні 2015 року інструментарій врегулювання неплатоспроможних банків був вдосконалений для системно важливих банків [20]. Законом було викладено детальну послідовність дій щодо швидкої передачі неплатоспроможного системно важливого банку державі та його рекапіталізації. Законом також запровадив ще одну новачку – механізм bail-in з метою списання/конвертації певних зобов'язань банку для рекапіталізації неплатоспроможних банків. Зобов'язання банку перед певними кредиторами можуть бути припинені в обмін на акції такого банку нової емісії, розмі-

щені пропорційно вартості цих зобов'язань. Закон дозволяє використовувати bail-in як самостійний механізм або в поєднанні з продажем бізнесу чи перехідною установою. У 2016 році ПАТ «ПриватБанк» підлягав bail-in за описаною процедурою [21].

Наступне реформування цих інструментів має завершитися імплементацією в українське законодавство низки актів Законодавства ЄС, зокрема, Директиви BRRD, що є однією з пріоритетних реформ фінансового сектора [22].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Глобальна фінансова криза 2007–2009 року стала поштовхом до розвитку міжнародних стандартів у сфері виведення неплатоспроможних великих, системно важливих банків з ринку. Такі стандарти були спрямовані на те, щоб обмежити використання коштів платників податків при виведенні неплатоспроможних банків, та запропонувати натомість ефективний набір інших інструментів. Останні включають передачу акцій, активів та зобов'язань неплатоспроможного банку іншому платоспроможному учаснику ринку, перехідній установі або компанії з управління активами, а також бейл-ін. Запропоновані стандарти є значним прогресом у правовому регулюванні виведення неплатоспроможних банків. Разом з тим, вони не охоплюють малі та середні банки, що викликає необхідність розробки додаткових стандартів. Останні розробляються робочою групою УНІДРУА. ЄС також готує відповідні зміни. Українське законодавство про систему гарантування вкладів і виведення банків з ринку на сьогоднішній день є досить прогресивним і включає основні інструменти роботи з неплатоспроможними банками, що пропонуються міжнародними стандартами. Разом з тим, концепція таких інструментів потребує доопрацювання і приведення у відповідність до EU *acquis*. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на пропонування шляхів імплементації EU *acquis* та найкращих міжнародних практик в законодавство України.

Література

1. Bank Failures in Brief – 2023. *FDIC*. URL: [FDIC: Bank Failures in Brief](#) (viewed on: 24.09.2023).
2. FINMA approves merger of UBS and Credit Suisse. *FINMA*. URL: [FINMA approves merger of UBS and Credit Suisse | FINMA](#) (viewed on: 24.09.2023).
3. Bank Recovery and Resolution: A Conference Book, edited by Matthias Haentjens, and Bob Wessels, Eleven International Publishing, 2014. URL: [http://ebookcentral.proquest.com/lib/oxford/detail.action?docID=1922217](#) (viewed on: 24.09.2023).
4. World Bank Group. Understanding Bank Recovery and Resolution in the EU: A Guidebook to the BRRD, 2016. URL: [http://hdl.handle.net/10986/25974](#) (viewed on: 24.09.2023).
5. Pys, J. Robustness of the bank resolution framework in the European Union. *Copernican Journal of Finance & Accounting* 6, № 1 (2017), 77–87. doi: 10.12775/CJFA.2017.005.
6. Georgosouli, A. The transnational governance of bank resolution and the treatment of national regulatory variation in the EU. *The Cambridge Law Journal* 80, № 1 (2021), 74–100. doi:10.1017/S0008197321000106.
7. Principles for Cross-border Cooperation on Crisis Management. *Financial Stability Board*. URL: [Principles for Cross-Border Cooperation in Crisis Management – Financial Stability Board \(fsb.org\)](#) (viewed on: 24.09.2023).
8. Ending too-big-to-fail. *Financial Stability Board*. URL: [Ending too-big-to-fail – Financial Stability Board \(fsb.org\)](#) (viewed on: 24.09.2023).
9. FSB Key Attributes – Executive Summary. *Bank for International Settlements*. URL: [FSB Key Attributes – Executive Summary \(bis.org\)](#) (viewed on: 24.09.2023).
10. Implementing the FSB Key Attributes of Effective Resolution Regimes – how far have we

come? Financial Stability Board Report of 15.04.2013 PLEN/2013/55. URL: Resolution workplan 02122011 Final (fsb.org) (viewed on: 24.09.2023).

11. IADI Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems, 11/2014. URL: Publication (iadi.org) (viewed on: 24.09.2023).

12. Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems – Executive Summary. *Bank for International Settlements*. URL: Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems – Executive Summary (bis.org) (viewed on: 24.09.2023).

13. IMF, World Bank Group (WBG). An Overview of the Legal, Institutional, and Regulatory Framework for Bank Insolvency: Policy Paper № 09/32, 2009. URL: Policy Papers Volume 2009 Issue 032: An Overview of the Legal, Institutional, and Regulatory Framework for Bank Insolvency (2009) (imf.org) (viewed on: 24.09.2023).

14. Resolution of Cross-Border Banks – A Proposed Framework for Enhanced Coordination in: IMF Policy Papers № 06/63, 2010. URL: Resolution of Cross-Border Banks – A Proposed Framework for Enhanced Coordination (imf.org) (viewed on: 24.09.2023).

15. Про встановлення рамок для відновлення та санації кредитних установ та інвестиційних компаній та внесення змін до Директиви Ради 82/891/ЄЕС та Директив 2001/24/ЄС, 2002/47/ЄС, 2004/25/ЄС, 2005/56/ЄС, 2007/36/ЄС, 2011/35/ЄС, 2012/30/ЄС і 2013/36/ЄС, а також Регламенту (ЄС) № 1093/2010 і (ЄС) № 648/2012 Європейського Парламенту та Ради: Директива 2014/59/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15.05.2014. URL: EUR-Lex – 32014L0059 – EN – EUR-Lex (eur-lex.europa.eu) (дата звернення: 24.09.2023).

16. Bank Insolvency. *UNIDROIT*. URL: Bank Insolvency – UNIDROIT (viewed on: 24.09.2023).

17. Reform of bank crisis management and deposit insurance framework. *European Commission*. URL: Reform of bank crisis management and deposit insurance framework (eur-lex.europa.eu) (viewed on: 24.09.2023).

18. Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків України: Указ Президента України від 10.09.1998 № 996/98. URL: Про заходи щодо захисту прав ... | від 10.09.1998 № 996/98 (rada.gov.ua) (дата звернення: 24.09.2023).

19. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI. URL: Про систему гарантування вкл... | від 23.02.2012 № 4452-VI (rada.gov.ua) (дата звернення: 24.09.2023).

20. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку: Закон України від 16 липня 2015 року № 629-VIII. URL: Про внесення змін до деяких... | від 16.07.2015 № 629-VIII (rada.gov.ua) (дата звернення: 24.09.2023).

21. Євробонди "Приватбанку" рухнули на повідомленнях про bail-in. *Економічна правда*. URL: Євробонди "Приватбанку" рухнули на повідомленнях про bail-in | Економічна правда (eppravda.com.ua) (дата звернення: 24.09.2023).

22. Регулятори фінансового ринку, Мінфін та Фонд гарантування вкладів фізосіб затвердили нову Стратегію розвитку фінансового сектору України. *Міністерство Фінансів України*. URL: Міністерство Фінансів України (mof.gov.ua) (дата звернення: 24.09.2023).

Анотація

Яценко К. Ю. Загальна характеристика правового регулювання виведення неплатоспроможних банків з ринку: розвиток та перспективи. – Стаття.

Світова фінансова криза 2007–2009 років виявила проблему великих, системно важливих банків, чиє банкрутство не можна було допустити у зв'язку із можливим системним впливом та загрозою для фінансової стабільності. У часи кризи не було ефективного підходу до виведення неплатоспроможних банків з ринку. Країни ЄС виділяли значні державні кошти, щоб врятувати неплатоспроможні банки. Щоб мінімізувати використання коштів платників податків, а також запропонувати ефективні інструменти регулювання фінансових установ, ряд міжнародних установ – Рада Фінансової Стабільності, Базельський Комітет з питань банківського нагляду при Банку міжнародних розрахунків, Міжнародний валютний фонд та Світовий банк – розробили свої публікації, рекомендації та стандарти. Золотим стандартом вважається «Ключові характеристики ефективних режимів врегулювання фінансових установ» Ради фінансової стабільності, які, зокрема, передбачили такі інструменти врегулювання як бейл-ін, передача активів, прав та зобов'язань неплатоспроможного банку платоспроможній третій особі, перехідному банку та компанії з управ-

ління активами. «Ключові характеристики...» відображені у Директиві про відновлення платоспроможності та врегулювання банків (Bank Recovery and Resolution Directive). Запропоновані стандарти є значним прогресом у правовому регулюванні виведення неплатоспроможних банків. Разом з тим, вони не охоплюють малі та середні банки, що викликає необхідність розробки додаткових стандартів або рекомендацій. Останні розробляються робочою групою УНІДРУА, створеною у грудні 2021 року. Робоча група планує опублікувати свої рекомендації у 2024 році. ЄС також готує відповідні зміни. Українське законодавство про систему гарантування вкладів і виведення банків з ринку на сьогоднішній день є досить прогресивним і включає основні інструменти роботи з неплатоспроможними банками, що пропонуються міжнародними стандартами. Разом з тим, концепція таких інструментів потребує доопрацювання і приведення у відповідність до EU *acquis*, що є однією з пріоритетних реформ фінансового сектора.

Ключові слова: Ключові характеристики ефективних режимів врегулювання фінансових установ, Ключові принципи ефективних систем страхування вкладів, Базель III, Директива про відновлення та врегулювання банків, Закон про систему гарантування вкладів фізичних осіб, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Summary

Yashchenko K. Y. General review of bank failure management framework: developments and perspectives. – Article.

The 2007–2009 Global financial crisis revealed the issue of big, systemically important banks whose bankruptcy countries could not afford because of possible systemic impact and threat to financial stability. At the time of crisis, there was no effective approach to bank failure management. EU countries used significant public funds to save failed banks. To minimize the use of taxpayers' money and to suggest effective resolution tools, a number of international institutions – Financial Stability Board, Basel Committee on Banking Supervision of the Bank for International Settlements, International Monetary Fund and World Bank – developed publications, recommendations, and standards. The Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions by the Financial Stability Board is considered to be a golden standard and provides, in particular, for such resolution tools as bail-in, transfer of assets, rights and obligations to a solvent third party, a bridge bank or an asset management company. The Key Attributes are reflected in the Bank Recovery and Resolution Directive. Said standards developed contributed significantly towards the development of bank resolution frameworks. However, it should be noted that they do not cover small and medium sized banks. So, there is a need to develop additional set of standards or recommendations. The latter are being developed by the UNIDROIT working group, which was created in December 2021. The working group plans to publish its recommendations in 2024. The EU is also preparing changes in this regard. Ukrainian legislation on household deposit guarantee and bank resolution to date is quite progressive today and includes main tools for bank resolution provided in the international standards. At the same time, the concept of such instruments needs to be further improved and aligned with the EU *acquis*, which is one of the priority reforms in the financial sector.

Key words: Key Attributes of Effective Resolution Regimes, Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems, Basel III, Bank Recovery and Resolution Directive, Household Deposit Guarantee System Law, Household Deposit Guarantee Fund.